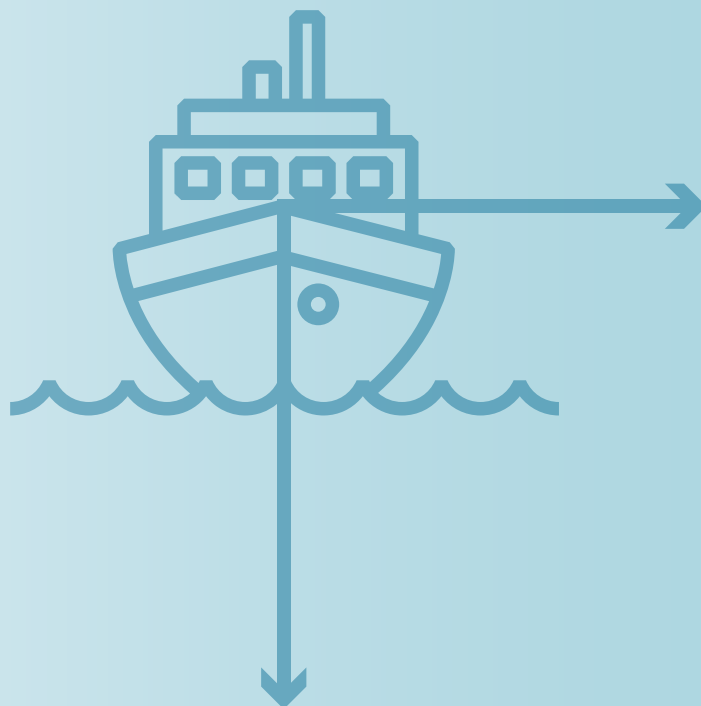

MACIEJ PAWŁOWSKI

Pływalność i stateczność okrętu

KURS PODSTAWOWY

dr hab. Maciej Pawłowski, prof. GSW
Wydział Nauk Inżynierskich, Gdańska Szkoła Wyższa

ZABRANIONE

- Udostępnianie całości lub fragmentów pliku PDF
- Sprzedaż kopii w wersjach: cyfrowej i wydruku

DOZWOLONE

- Pobieranie i wydruk

Dostępne publicznie pod adresem:
<https://gsw.gda.pl/pl/content/plywalnosc-statecznosc-okretu-kurs-podstawowy>
lub https://bit.ly/wydawnictwo_131

Redakcja Projekt okładki Tomasz Mikołajczewski
Wydanie pierwsze online (PDF) Gdańsk 2023
© Copyright by Gdańska Szkoła Wyższa

www.gsw.gda.pl/wydawnictwo

WYDAWNICTWO GSW
Gdańska Szkoła Wyższa
80-875 Gdańsk, ul. Biskupia 24B
tel. 58 305 08 11, 12
wydawnictwo@gsw.gda.pl

ISBN 978-83-66270-31-2 Nr katalogowy [131]

SPIS TREŚCI

§ 1. Definicje.....	5
§ 2. Opis kadłuba okrętu	5
§ 3. Skala Bonjeana.....	7
§ 4. Krzywe hydrostatyczne.....	9
§ 5. Uwzględnianie odkształcenia kadłuba okrętu	13
§ 6. Wpływ zmiany gęstości wody na zanurzenie statku	14
§ 7. Warunki równowagi okrętu.....	15
§ 8. Charakterystyki hydrostatyczne kadłuba	26
a) Krzywa środków wyporu	26
b) Ewoluta metacentryczna	27
c) Ramiona pary sił	28
d) Wykres biegunowy ramion	30
e) Dodatkowe ramię kształtu.....	31
f) Ramiona w układzie kartezyjańskim	32
g) Kryteria stateczności	34
h) Krzywa środków pływania.....	34
i) Warstwa wypornościowa	38
§ 9. Krzywa ramion pontonu prostopadłościennego	38
§ 10. Wyznaczanie krzywej ramion	41
a) Metoda pantokaren.....	41
b) Metoda Kryłowa-Dargniesia.....	41
§ 11. Momenty przechyłające wywołane przemieszczaniem ciężaru lub zmianą wyporności okrętu.....	44
a) Ładunki płynne	46
b) Przyjęcie ciężaru	48
c) Teoria klina	50
§ 12. Próba przechyłów.....	52
a) Metoda najmniejszych kwadratów.....	53
b) Średnia arytmetyczna	55
c) Uwzględnianie stałych błędów	57
§ 13. Stateczność dynamiczna okrętu	59
§ 14. Stateczność okrętu przy zetknięciu z dnem.....	63
a) Dokowanie	63
b) Punktowe zetknięcie okrętu z dnem w PS	64
c) Krawędziowe podparcie okrętu na dnie.....	65
Projekt 1 – Uproszczona skala Bonjeana	68
Projekt 2 – Obliczenie krzywej ramion metodą Kryłowa-Dargniesia	69
Ćwiczenia	70
Literatura	80

STRESZCZENIE

W skrypcie omówiono podstawowe pojęcia dotyczące pływalności i stateczności okrętu, takie jak uwzględnianie odkształcenia kadłuba w obliczeniach wyporności, mało znane w literaturze, wpływ zmiany gęstości wody oraz zdjęcia lub przyjęcia ładunku na zanurzenie statku. Omówiono własności różniczkowe krzywych hydrostatycznych, ramion prostujących, badanie stateczności pod wpływem przesunięcia ładunku, próbę przechyłów, dynamiczne działanie momentu przechylającego oraz stateczność podczas zetknięcia się statku z dnem akwenu. Omówiono wpływ ładunków płynnych na stateczność. Określono najgorsze, pod względem stateczności, wypełnienie zbiornika cieczą, nieznane w literaturze.

Skrypt zawiera dwa zadania projektowe do samodzielnego wykonania oraz liczne zadania – większość z podanymi rozwiązaniami.